คำสั่งที่ ๘/๒๔๙๙

เรื่อง การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโดยยินยอมเสียค่าธรรมเนียมชั่วคราว

ด้วยได้พิจารณาเห็นเป็นการสมควรวางระเบียบปฏิบัติในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ผู้ขอจดทะเบียนอุทธรณ์การเรียกเงินค่าธรรมเนียมต่อคณะกรรมการประเมินทุนทรัพย์ โดยยินยอมเสียค่าธรรมเนียมชั่วคราวตามมาตรา ๑๐๖ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินไว้ดังต่อไปนี้-

ข้อ ๑. เมื่อมีผู้มาขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าจำนวนทุนทรัพย์ที่ผู้ขอแสดงไว้นั้นน้อยกว่าสมควร และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกค่าธรรมเนียมตามระเบียบแล้ว แต่ผู้ขอไม่ตกลง ทั้งได้แสดงเจตนาต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ขอให้ส่งเรื่องให้คณะอนุกรรมการประจำจังหวัดพิจารณา ก็ให้บันทึกถ้อยคำและเหตุผลดังกล่าวไว้เป็นหลักฐาน แล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่รอการจดทะเบียนไว้ นำเรื่องพร้อมด้วยความเห็นเสนอต่อคณะอนุกรรมการประจำจังหวัดเป็นการด่วน

ข้อ ๒. เมื่อคณะอนุกรรมการประจำจังหวัดพิจารณาประเมินทุนทรัพย์เท่าใดแล้ว ให้แจ้งผู้ขอจดทะเบียนทราบ เพื่อจะได้ดำเนินการจดทะเบียนต่อไป ถ้าผู้ขอจดทะเบียนไม่พอใจ ก็ให้ผู้ขอจดทะเบียนอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการประเมินทุนทรัพย์ โดยเสนอผ่านพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ ถ้ากรณีจะขอจดทะเบียนโดยยินยอมเสียค่าธรรมเนียมชั่วคราวตามที่คณะอนุกรรมการประจำจังหวัดกำหนด ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนให้ได้ ส่วนการอุทธรณ์ให้ดำเนินต่อไป

ข้อ ๓. เงินที่รับไว้เป็นค่าธรรมเนียมชั่วคราวตามข้อ ๒ ยังไม่ต้องปฏิบัติการนำส่งเงินเป็นรายได้ของกรมที่ดินตามคำสั่งกรมที่ดินที่ ๗/๒๔๙๘ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๔๙๘ เรื่อง ระเบียบการควบคุมรักษาเงินของกรมที่ดิน หมวด ๑ ข. (๑) แต่ให้นำเงินส่งเข้าบัญชีเงินฝากเพื่อถอนคืนโดยมียอดเงินฝากรวมกันกับเงินค่าใช้จ่าย (มัดจำ) แต่ให้หมายเหตุไว้ในใบนำฝากหรือใบเบิกถอนให้ทราบว่าเป็นเงินค่าธรรมเนียมชั่วคราวหรือเงินค่าใช้จ่าย (มัดจำ) แล้วแต่เพื่อสะดวกแก่การตรวจสอบ ทั้งนี้ ให้อนุโลมปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวในหมวด ๒ ค่าใช้จ่ายและการลงบัญชีให้ปฏิบัติตามหมวด ๓ และ -

ก. สำหรับอำเภอและกิ่งอำเภอ การรับ-จ่าย ให้ลงบัญชีเงินสด (ง.ท.ด.๑) รวมกันกับค่าใช้จ่าย (มัดจำ) ในช่องประเภทให้ลงว่า "ค่าธรรมเนียมชั่วคราว" หรือ "ค่าใช้จ่าย (มัดจำ)" แล้วแต่กรณี

ข. สำหรับสำนักงานที่ดิน การลงบัญชีรับ-จ่าย ในช่องประเภท ให้ลงเช่นเดียวกับ ก. เมื่อผ่านเข้าบัญชีเงินสด (ง.ท.ด.๑) แล้ว การลงบัญชีแยกประเภทให้เปิดประเภทเงิน "ค่าธรรมเนียมชั่วคราว" ขึ้นอีกประเภทหนึ่ง

การออกใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมชั่วคราวให้ใช้ใบเสร็จรับเงินแบบเดียวกันกับใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียม แต่แยกกันอย่างละเล่ม และเขียนที่ใบเสร็จว่า "ชั่วคราว" ต่อท้ายคำว่า "ใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียม"

นอกจากนี้ -

นอกจากนี้ ให้นำเงินค่าธรรมเนียมชั่วคราวลงบัญชีรายละเอียดเงินมัดจำ (บ.ท.ก. ๕๐) ไว้เป็นหลักฐานอีกเล่มหนึ่งต่างหากจากเงินค่าใช้จ่าย (มัดจำ) เมื่อรายใดมีการสั่งถอนเงินค่าธรรมเนียมชั่วคราวเป็นเงินค่าธรรมเนียมหรือถอนเงินส่วนที่เหลือจากจ่ายเป็นเงินค่าธรรมเนียมคืน หรือมีกรณีที่ต้องถอนเงินค่าธรรมเนียมชั่วคราวคืนทั้งหมด ก็ให้ลงจ่ายไว้เช่นเดียวกับเงินค่าใช้จ่าย (มัดจำ)

ข้อ ๔. เมื่อคณะกรรมการประเมินทุนทรัพย์ได้ประเมินทุนทรัพย์เท่าใดแล้ว ให้จ่ายเงินจากประเภทค่าใช้จ่ายซึ่งเรียกล่วงหน้า (มัดจำ) ดังกล่าวในข้อ ๓. นำส่งเป็นเงินรายได้ของกรมที่ดิน โดยมีการออกใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมและลงบัญชีประเภทเงินค่าธรรมเนียมตามระเบียบ และเงินเหลือ (ถ้ามี) คืนให้ผู้ขอรับไป

ข้อ ๕. การลงบัญชีประเภทเงินค่าธรรมเนียม (บ.ท.ก.๒๑) ในวันจดทะเบียน ช่องค่าธรรมเนียมให้ขีดช่องว่าง ไม่ต้องลงจำนวนเงินค่าธรรมเนียม และให้เขียนไว้ในช่องหมายเหตุว่า "เรียกเงินค่าธรรมเนียมชั่วคราว"

ส่วนการลงบัญชีประเภทในวันรับเงินค่าธรรมเนียมจริง ให้เว้นเฉพาะช่องเลขที่ทั่วไปและเลขประเภทการที่จดทะเบียน เพราะได้ลงรายการไว้ในวันจดทะเบียนแล้ว และเขียนในช่องหมายเหตุว่า "รับจากเงินค่าธรรมเนียมชั่วคราว"

ข้อ ๖. ในกรณีที่ผู้ขอจดทะเบียนไม่ตกลงและขอให้นำเรื่องเสนอคณะอนุกรรมการประจำจังหวัดตามข้อ ๑. และมีความจำเป็นไม่สามารถจะรอการจดทะเบียนไว้ได้ จะขอให้จดทะเบียนไปก่อนโดยยินยอมเสียค่าธรรมเนียมชั่วคราวตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมิน ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับเงินค่าธรรมเนียมชั่วคราวไว้และดำเนินการจดทะเบียนให้ได้ทันที ปฏิบัติตามข้อ ๒. ข้อ ๓. ข้อ ๔. และข้อ ๕. โดยอนุโลม

ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป.

ข้อ 6. [illegible]
ที่ ๑/๒๕๐๕ [illegible] ๒๑ [illegible] ๒๕๐๕.

กรมที่ดิน

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๔๙๙

(ลงชื่อ) ถ. สุนทรศารทูล

(นายถวิล สุนทรศารทูล)

อธิบดีกรมที่ดิน.

ส่วนการทะเบียนที่ดิน.

สำเนาถูกต้อง

สมบูรณ์ คัก.

เจตน ทาน.

ที่ ๓๒๐๙/๒๔๙๙

เรียน ผู้ว่าราชการภาค ทุกภาค และผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

กรมที่ดินขอส่งสำเนาคำสั่งข้างบนนี้มาเพื่อขอได้สั่งให้เจ้าหน้าที่ที่ดินทราบและถือปฏิบัติต่อไป.

๒๒ ก.ย. ๙๙

(นายสวง ยารสเอก)

เลขานุการ ลงชื่อแทน

อธิบดีกรมที่ดิน.